



WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie **M. P.**

obwinionego z art. 86 § 1 k.w. i art. 87 § 1 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 12 kwietnia 2024 r., w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego

na niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Kraśniku

z dnia 12 listopada 2023 r., sygn. akt II W 652/23,

1. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej braku rozstrzygnięcia o środku karnym w postaci zakazu prowadzenia pojazdów i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Kraśniku do ponownego rozpoznania;

2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

M. P. został obwiniony o to że:

1. w dniu 11 listopada 2023 r. około godziny 12:00 w miejscowości P., woj. [...], na trasie [...] kierując samochodem osobowym marki R. o nr rej. [...] podczas zmiany pasa ruchu z prawego pasa na lewy pas, nie ustąpił pierwszeństwa nn. pojazdowi kierowanemu przez nn. osobę, jadącemu po tym pasie zmuszając go do zjechania na pas zieleni, czym spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym kierującemu tym pojazdem, tj. o wykroczenie z art. 86 § 1 k.w.

2. w miejscu i czasie jak w punkcie pierwszym kierował samochodem osobowym marki R. o nr rej. [...] po drodze publicznej znajdując się w stanie po użyciu alkoholu (I pomiar 0,12 mg/l, II pomiar 0,09 mg/l, III pomiar 0,11 mg/l, IV pomiar 0,12 mg/l w wydychanym powietrzu), tj. o wykroczenie z art. 87 § 1 k.w.

Sąd Rejonowy w Kraśniku wyrokiem z dnia 12 listopada 2023 r., w sprawie o sygn. akt II W 652/23, obwinionego M. P. uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu wykroczeń, za co na podstawie art. 86 § 1 k.w. i art. 87 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 1 k.w. wymierzył mu karę grzywny 2500 (dwa tysiące pięćset) złotych. W punkcie 2 wyroku, na podstawie art. 82 § 3 k.p.w. sąd zaliczył obwinionemu na poczet wymierzonej kary grzywny okres zatrzymania od dnia 11 listopada 2023 r., godz. 12:40 do dnia 12 listopada 2023 r., godz. 11:15 przyjmując jeden dzień zatrzymania za równoważny grzywnie w wysokości 200 (dwieście) złotych. Nadto, na podstawie art. 82 § 4 k.p.w. sąd nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności (punkt 3 wyroku), natomiast na mocy art. 82 § 5 ust. 1 k.p.w. zarządził zatrzymanie paszportu obwinionego na czas do uiszczenia grzywny w terminie 3 dni pod rygorem wykonania kary zastępczej aresztu przyjmując jeden dzień aresztu za równoważny karze grzywny w wysokości 200 (dwustu) złotych (punkt 4 wyroku). Sąd zwolnił od zapłaty kosztów sądowych w całości.

Wskazany wyrok, wobec braku środka zaskarżenia, uprawomocnił się.

Kasację od tego wyroku wywiódł Prokurator Generalny, zaskarżając powyższy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze, w zakresie braku obligatoryjnego rozstrzygnięcia o środku karnym w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, na niekorzyść obwinionego M. P., zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść

wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 87 § 3 k.w. w zw. z art. 29 § 1 i 2 k.w. polegające na zaniechaniu orzeczenia wobec obwinionego M. P. obligatoryjnego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, do czego zgodnie z brzmieniem powołanych przepisów sąd był zobowiązany w sytuacji uznania obwinionego za winnego popełnienia wykroczenia z art. 87 § 1 k.w.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Kraśniku do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu bez udziału stron na podstawie art. 535 § 5 k.p.k.

Rację należało przyznać skarżącemu, że zaskarżony wyrok został wydany z rażącym naruszeniem prawa materialnego, opisanym w zarzucie niniejszej kasacji.

Stosownie do treści art. 87 § 3 k.w., w razie popełnienia wykroczenia określonego w art. 87 § 1 k.w. orzeka się zakaz prowadzenia pojazdów. Obligatoryjna treść wskazanego przepisu nie pozostawia orzekającemu sądowi dowolności w jego zastosowaniu. Oczywistym jest zatem, iż w razie skazania za wykroczenie z art. 87 § 1 k.w., należy orzec także o zastosowaniu środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych.

Jak słusznie wskazał skarżący, powołując się na ugruntowane w tej kwestii orzecznictwo, zakaz prowadzenia pojazdów, aby stanowił realną dolegliwość dla ukaranego za powyższe wykroczenie oraz realizował cele, które środek karny z art. 87 § 3 k.w. ma urzeczywistnić, musi pozostawać w funkcjonalnym związku z rodzajem pojazdu, którego prowadzenia w stanie po użyciu alkoholu dopuścił się sprawca (zob. wyrok SN z dnia 13 czerwca 2019 r., III KK 222/18, LEX nr 2691576;

wyrok SN z dnia 11 czerwca 2019 r., III KK 234/18, LEX nr 2687812; wyrok SN z dnia 31 stycznia 2024 r., II KK 521/23).

Brak orzeczenia tego środka karnego stanowi oczywiste i rażące naruszenie prawa materialnego, które z uwagi na swój charakter miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, bowiem z nieuprawnioną korzyścią dla obwinionego nie orzeczono wobec niego obligatoryjnego zakazu prowadzenia pojazdów (zob. wyrok SN z dnia 13 czerwca 2019 r., III KK 222/19, LEX nr 2691576; wyrok SN z dnia 11 czerwca 2019 r., III KK 234/18, LEX nr 2687812).

Powyższe implikowało konieczność uchylenia wyroku w zaskarżonej części i przekazania sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania (art. 537 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w.).

W dalszym toku postępowania Sąd Rejonowy w Kraśniku, będąc związany zapatrywaniami prawnymi Sądu Najwyższego, wyda w wytyczonym orzeczeniem kasacyjnym zakresie, stosowne rozstrzygnięcie w przedmiocie środka karnego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

[PGW]

[ms]